

A
66
S
89

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

ijssla

herfststeelt 1984

rassenproef te beoordeling

R.I.V.R.O.

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

ir. J.H. Stolk & A.B. Jansen

Respectievelijk:

Rijksinstituut voor het rassenonderzoek van cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk

Uitslag rassenproeven eerste beoordeling ijssla, herfstteelt 1984

<u>code</u>	<u>ras</u>	<u>herkomst</u>	<u>uitslag</u>	<u>omschrijving</u>
YA	2915	Rijk Zwaan	naar 2 ^e beoorde- ling	-
YB	83.5930	v.d. Berg	afgewezen	erg veel bolrot, gevoelig voor toprand, glazig gevoelig
YC	22587	L. de Mos	naar 2 ^e beoorde- ling	-
YK	EY 1554	Enza	naar 2 ^e beoorde- ling	-
YD	Marbello	Bruinsma	in 1985 weer ver- gelijkingsras	
YE	Cavallona	v.d. Berg	in 1985 weer ver- gelijkingsras	

A
06
5
89

INHOUD

	Tabel
Proefopzet	
Proef- en proefveldgegevens	1
In de proef opgenomen rassen	2
Waarnemingen	
Toelichting bij de tabellen.	
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie	3
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars	4
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de commissie	5
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars	6
Produktie gegevens en het percentage afval	7
Percentage bolrot en het percentage opengegroeide kroppen	8
Samenvatting van de gemaakte opmerkingen	9

Proefopzet

In de herfstteelt van 1984 werden 4 nieuwe rassen ijssla op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd.

Marbello en Cavalona werden als vergelijkingsras aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in tweevoud op de bedrijven van :

- dhr.1.Doorduyn te Maasdijk 1
- dhr.1.Doorduyn te Maasdijk 2
- het proefstation te Naaldwijk 1
- het proefstation te Naaldwijk 2

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	Maasd.1	Maasd.2	Naald.1	Naald.2
aantal pl/veld	70	70	35	35
plantafstand	27*29	27*29	30*30	30*30
veldgrootte	5.5 m ²	5.5 m ²	3.15 m ²	3.15 m ²
zaaidata	29-08-84	05-09-84	10-09-84	10-09-84
plantdata	20-09-84	03-10-84	04-10-84	04-10-84
beoordelingsdata	04-12-84	20-12-84	27-12-84	27-12-84
oogstdata	05-12-84	21-12-84	27-12-84	27-12-84

Waarnemingen

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en medewerkers van het Gebruikswaarde-onderzoek.

Er werden cijfers gegeven voor de gewaseigenschappen :

- omvang
- hoeveelheid omblad
- vastheid bol
- aanslag
- graterigheid
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op de vier proefplaatsen werd het gewicht in kg/100 stuks bepaald, terwijl ook het percentage afval werd berekend.

Ook werd op de proefplaatsen het percentage bolrot berekend en op twee proefplaatsen het percentage opengegroeide kroppen.

De resultaten van het e.e.a. staan in de volgende tabellen.

tabel 2. In de proef opgenomen rassen.

Veldnummers.

code	Maasd.1		Maasd.2		Naald.1		Naald.2		witpatroon													
	I	II	I	II	I	II	I	II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
YA	4	8	5	7	10	13	44	52	-	-	-	-	-	-	+	-	.	.	-	-	-	-
YB	2	10	1	10	3	19	49	60	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+
YC	3	12	6	8	5	12	50	56	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+
YK	6	11	2	11	6	17	41	53	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	+	+
YD	5	7	4	9	9	15	48	59	-	-	+	-	+	-	+	.	.	+	-	-	+	+
YE	1	9	3	12	8	20	43	54	-	+	-	-	+	-	+	.	.	+	-	-	+	+

Toelichting bij de tabellen.

Cijfers: vastheid bol	4 = te los
omvang	4 = te klein
aanslag	4 = zeer veel
hoeveelheid omblad	4 = zeer veel
graterigheid	4 = te graterig
gebruikswaarde	4 = slecht
vastheid bol	8 = goed vast
omvang	8 = te groot
aanslag	8 = zeer weinig
hoeveelheid omblad	8 = veel
graterigheid	8 = goed gesloten
gebruikswaarde	8 = goed

YD = vergelijkingsras Marbello.
YE = vergelijkingsras Cavallona.
M1. = Maasdijk 1
M2. = Maasdijk 2
N1. = Naaldwijk 1
N2. = Naaldwijk 2
Gem. = Gemiddelde van de proefplaatsen.

I en II zijn de verschillende parallellen.
- = resistent voor betreffende fysio
+ = vatbaar
. = niet getoetst

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie.

	Omvang					Omslag					Vastheid bol				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	6.8	6.4	6.5	6.3	6.5	6.5	6.4	6.2	6.4	6.4	6.7	6.7	6.8	6.8	6.8
YB	6.3	7.1	6.5	7.1	6.8	6.6	6.3	6.8	6.1	6.5	7.2	6.4	7.1	6.6	6.8
YC	8.3	7.7	7.6	7.6	7.8	5.3	5.9	5.6	5.8	5.7	6.9	5.9	6.8	6.4	6.5
YK	6.5	6.9	6.9	6.8	6.8	6.6	6.8	6.3	6.4	6.5	6.4	6.6	6.5	6.3	6.5
Gen.	7.0	7.0	6.9	7.0	7.0	6.3	6.4	6.2	6.2	6.3	6.8	6.4	6.8	6.5	6.6
YD	6.5	6.5	6.6	6.6	6.6	6.8	6.0	5.6	5.6	6.0	5.9	5.6	7.1	7.0	6.4
YE	7.4	6.8	7.3	7.1	7.2	5.7	6.2	5.0	6.0	5.7	6.9	6.8	6.4	6.0	6.5
Gen.	7.0	6.7	7.0	6.9	6.9	6.3	6.1	5.3	5.8	5.9	6.4	6.2	6.8	6.5	6.5

	Aanslag					Graterigheid					Gebruiksw.				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	6.2	6.3	5.2	5.6	5.8	6.6	6.7	6.0	6.6	6.5	5.5	5.9	3.9	4.9	5.1
YB	6.6	5.6	5.9	6.5	6.2	6.0	5.5	5.5	6.0	5.8	4.8	3.7	2.5	3.1	3.5
YC	6.3	5.0	5.8	6.5	5.9	5.6	5.4	5.3	6.4	5.7	5.8	5.0	4.6	4.4	5.0
YK	6.8	6.2	6.4	6.8	6.6	6.8	7.1	6.1	6.1	6.5	5.1	6.7	6.1	6.3	6.1
Gen.	6.5	5.8	5.8	6.4	6.1	6.3	6.2	5.7	6.3	6.1	5.3	5.3	4.3	4.7	4.9
YD	7.0	6.7	5.4	6.8	6.5	5.1	5.0	4.3	5.4	5.0	5.5	5.1	4.8	5.9	5.3
YE	6.1	6.0	6.5	6.8	6.4	6.7	6.1	6.4	6.6	6.5	6.2	3.7	4.0	3.6	4.4
Gen.	6.6	6.4	6.0	6.8	6.4	5.9	5.6	5.4	6.0	5.7	5.9	4.4	4.4	4.8	4.9

Tabel 4. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars.

	Dwang					Onblad					Vastheid bol				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	6.3	6.3	7.0	6.5	6.5	6.6	6.3	6.5	6.5	6.5	6.9	6.5	6.8	7.0	6.8
YB	6.3	6.9	6.0	7.3	6.6	7.4	6.5	6.8	5.5	6.6	7.4	6.6	6.5	6.3	6.7
YC	7.8	7.8	8.0	8.5	8.0	6.0	5.1	5.8	4.8	5.4	6.6	6.1	6.5	5.8	6.3
YK	6.1	6.9	7.3	7.0	6.8	6.4	6.4	6.3	5.8	6.2	6.0	5.5	6.0	6.3	6.0
Gen.	6.6	7.0	7.1	7.3	7.0	6.6	6.1	6.4	5.7	6.2	6.7	6.2	6.5	6.4	6.4
YD	5.9	6.1	6.8	6.8	6.4	6.3	5.5	6.5	6.5	6.2	5.8	5.4	6.5	6.5	6.1
YE	6.8	6.9	7.8	6.8	7.1	5.6	5.1	6.0	5.8	5.6	6.3	6.4	6.3	5.5	6.1
Gen.	6.4	6.5	7.3	6.8	6.7	6.0	5.3	6.3	6.2	5.9	6.1	5.9	6.4	6.0	6.1

	Aanslag					Graterigheid					Gebruiksw.				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	6.4	6.9	6.3	6.0	6.4	6.8	6.9	6.8	7.0	6.9	5.8	5.6	5.3	6.3	5.8
YB	6.8	6.1	5.8	6.8	6.4	6.3	6.3	5.3	6.8	6.2	5.3	3.4	3.5	4.3	4.1
YC	6.0	5.6	5.8	6.5	6.0	5.5	5.5	5.8	6.5	5.8	5.5	4.0	5.3	4.8	4.9
YK	6.3	6.4	6.8	6.3	6.5	6.4	7.3	6.3	6.3	6.6	4.8	5.4	6.0	5.5	5.4
Gen.	6.4	6.3	6.2	6.4	6.3	6.3	6.5	6.1	6.7	6.4	5.4	4.6	5.0	5.2	5.1
YD	6.6	6.9	6.8	7.0	6.8	5.4	5.4	5.3	5.5	5.4	5.5	4.8	5.5	5.5	5.3
YE	6.3	6.4	6.8	6.8	6.6	6.5	6.1	6.8	6.5	6.5	5.4	3.5	4.8	5.0	4.7
Gen.	6.5	6.7	6.8	6.9	6.7	6.0	5.8	6.1	6.0	5.9	5.5	4.2	5.2	5.3	5.0

Tabel 5. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de commissie.

	Omvang					Omblad					Vastheid bol				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	60.0	40.0	25.0	25.0	37.5	50.0	100.0	100.0	100.0	87.5	70.0	70.0	70.8	75.0	71.5
YB	50.0	70.0	12.5	75.0	51.9	70.0	70.0	87.5	75.0	75.6	90.0	50.0	87.5	62.5	72.5
YC	90.0	100.0	62.5	100.0	88.1	30.0	50.0	62.5	54.2	49.2	70.0	10.0	62.5	41.7	46.1
YK	50.0	90.0	12.5	75.0	56.9	80.0	100.0	87.5	87.5	88.8	60.0	60.0	62.5	37.5	55.0
Gen.	62.5	75.0	28.1	68.8	58.6	57.5	80.0	84.4	79.2	75.3	72.5	47.5	70.8	54.2	61.3
YD	6.5	6.5	6.6	6.6	6.6	6.8	6.0	5.6	5.6	6.0	5.9	5.6	7.1	7.0	6.4
YE	7.4	6.8	7.3	7.1	7.2	5.7	6.2	5.0	6.0	5.7	6.9	6.8	6.4	6.0	6.5
Gen.	7.0	6.7	7.0	6.9	6.9	6.3	6.1	5.3	5.8	5.9	6.4	6.2	6.8	6.5	6.5

	Aanslag					Graterigheid					Gebruiksw.				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	50.0	30.0	.0	25.0	26.3	100.0	100.0	83.3	100.0	95.8	50.0	100.0	25.0	62.5	59.4
YB	60.0	20.0	.0	50.0	32.5	70.0	50.0	37.5	62.5	55.0	10.0	10.0	.0	.0	5.0
YC	30.0	.0	25.0	54.2	27.3	60.0	40.0	37.5	100.0	59.4	50.0	80.0	50.0	41.7	55.4
YK	70.0	20.0	37.5	75.0	50.6	100.0	100.0	75.0	87.5	90.6	20.0	100.0	100.0	100.0	80.0
Gen.	52.5	17.5	15.6	51.1	34.2	82.5	72.5	58.3	87.5	75.2	32.5	72.5	43.8	51.1	50.0
YD	7.0	6.7	5.4	6.8	6.5	5.1	5.0	4.3	5.4	5.0	5.5	5.1	4.8	5.9	5.3
YE	6.1	6.0	6.5	6.8	6.4	6.7	6.1	6.4	6.6	6.5	6.2	3.7	4.0	3.6	4.4
Gen.	6.6	6.4	6.0	6.8	6.4	5.9	5.6	5.4	6.0	5.7	5.9	4.4	4.4	4.8	4.9

Tabel 6. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de overige beoordelaars.

	Omvang					Omblad					Vastheid bol				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	50.0	37.5	25.0	50.0	40.6	62.5	100.0	100.0	100.0	90.6	75.0	62.5	75.0	75.0	71.9
YB	50.0	75.0	25.0	75.0	56.3	100.0	75.0	100.0	50.0	81.3	100.0	62.5	25.0	50.0	59.4
YC	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	25.0	25.0	75.0	.0	31.3	62.5	37.5	50.0	.0	37.5
YK	37.5	75.0	25.0	75.0	53.1	37.5	100.0	75.0	50.0	65.6	37.5	.0	.0	50.0	21.9
Gen.	59.4	71.9	43.8	75.0	62.5	56.3	75.0	87.5	50.0	67.2	68.8	40.6	37.5	43.8	47.7
YD	5.9	6.1	6.8	6.8	6.4	6.3	5.5	6.5	6.5	6.2	5.8	5.4	6.5	6.5	6.1
YE	6.8	6.9	7.8	6.8	7.1	5.6	5.1	6.0	5.8	5.6	6.3	6.4	6.3	5.5	6.1
Gen.	6.4	6.5	7.3	6.8	6.7	6.0	5.3	6.3	6.2	5.9	6.1	5.9	6.4	6.0	6.1

	Aanslag					Graterigheid					Gebruiksw.				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	50.0	87.5	50.0	50.0	59.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	75.0	100.0	100.0	100.0	93.8
YB	75.0	50.0	.0	75.0	50.0	87.5	100.0	25.0	100.0	78.1	37.5	.0	.0	25.0	15.6
YC	25.0	.0	.0	75.0	25.0	50.0	37.5	75.0	75.0	59.4	62.5	12.5	100.0	75.0	62.5
YK	25.0	50.0	75.0	50.0	50.0	87.5	100.0	75.0	100.0	90.6	25.0	87.5	100.0	100.0	78.1
Gen.	43.8	46.9	31.3	62.5	46.1	81.3	84.4	68.8	93.8	82.0	50.0	50.0	75.0	75.0	62.5
YD	6.6	6.9	6.8	7.0	6.8	5.4	5.4	5.3	5.5	5.4	5.5	4.8	5.5	5.5	5.3
YE	6.3	6.4	6.8	6.8	6.6	6.5	6.1	6.8	6.5	6.5	5.4	3.5	4.8	5.0	4.7
Gen.	6.5	6.7	6.8	6.9	6.7	6.0	5.8	6.1	6.0	5.9	5.5	4.2	5.2	5.3	5.0

Tabel 7. Overzicht van de gewichten in kg/100 kroppen en bollen en het percentage afval van het totale gewicht.

	kg/100 krop					% afval					kg/100 bol				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	38.4	33.0	29.7	29.0	32.5	12.5	12.5	23.3	16.3	16.2	26.9	19.9			23.4
YB	39.8	29.2	37.5	32.5	34.8	10.4	19.2	17.3	12.8	14.9	29.4	19.3			24.4
YC	49.4	41.4	39.2	38.0	42.0	10.8	10.6	16.9	11.9	12.6	35.0	23.4			29.2
YK	45.6	39.8	37.3	38.2	40.2	14.4	13.6	17.3	18.4	15.9	31.6	21.5			26.6
Gen.	43.3	35.9	35.9	34.4	37.4	12.0	14.0	18.7	14.9	14.9	30.7	21.0			25.9
YD	35.2	30.8	29.8	31.0	31.7	14.4	16.4	25.4	17.2	18.4	22.0	14.8			18.4
YE	44.9	37.2	38.1	37.0	39.3	13.3	12.6	20.5	16.5	15.7	28.6	20.8			24.7
Gen.	40.1	34.0	34.0	34.0	35.5	13.9	14.5	23.0	16.9	17.0	25.3	17.8			21.6

	% bolrot					% open krop.				
	N1	N2	N1	N2	Gen.	N1	N2	N1	N2	Gen.
YA	9.2	46.0	30.0	15.0	25.1	0.0	4.0			2.0
YB	100.0	92.0	100.0	100.0	98.0	0.0	0.0			0.0
YC	7.0	5.0	30.0	15.0	14.3	2.3	2.0			2.2
YK	5.5	4.0	5.0	10.0	6.1	34.0	8.0			21.0
Gen.	30.4	36.8	41.3	35.0	35.9	18.2	4.7			6.3
YD	1.5	0.0	4.0	2.0	1.9	1.0	2.0			1.5
YE	15.0	100.0	15.0	65.0	48.8	2.0	2.0			2.0
Gen.	8.3	100.0	9.5	33.5	25.4	1.5	2.0			1.8

Tabel 8 Samenvatting van de gemaakte opmerkingen

Rassen	code	Maasdijsk 1 4-12-1984 9 beoordeelaars	Maasdijsk 2 20-12-1984 9 beoordeelaars	Naaldwijsk 1 27-12-1984 6 beoordeelaars	Naaldwijsk 2 27-12-1984 6 beoordeelaars
	YA	enkele bolrot (10x) smet (2x) zwak van onder - wat zacht - open barsten van nerven -	droograndje (3x) nerfrot (4x) opengesprongen kroppen	teveel bolrot (5x) glazig in de bol - erg zwak (2x) nerfrot - rand (2x) te zachte bol -	bolrot (3x) - zwak van onder (3x) tros - wat zachte bol -
	YB	veel droogrand (18x) bolrot (2x) glazig (2x) zwak - minder ijssla - wat rot (2x) lelijk - mooi vast -	smet (2x) bolrot (8x) glazig (7x) teveel toprand (2x)	toprand (5x) glazig - slecht - bolrot (3x) rand (2x) geen model -	bolrot (3x) rand toprand (5x) glazig - puntig - geen model (2x)
	YC	puntige bol (2x) lange pit (2x) wat smet - iets bolrot -	tuiturig (10x) te hoog (3x) te lang -	bolrot (3x) niet mooi - rand (2x) glazig in de bol (2x) puntig (2x) hoog (3x)	iets toprand - puntig (4x) bolrot - scheef - zacht -
	YK	wat veel open gesprongen (17x) Bolrot - snel -	open gesprongen kroppen (6x) 25% afwijkers (2x) glazig -	bol niet echt vast - bros - koprot - glazig in de bol -	te rijp - bolrot (4x) losse bol -
Marbella	YD	te jong (2x) traag (3x)	te jong - veel te traag (6x)	te klein - zwak hoog bolletje - tuiturig -	traag (2x)
Cavallona	YE	toprand (6x) glazigheid in het hart - nerfrot - wat smet - nogal bolrot (3x)	smet-bolrot - glazig (13x) rand (2x) bladsla -	bolrot (5x) glazig in de bol (4x) te zwak van onder - veel rand (2x)	zeer veel botrytis (2x) rand (2x) rot - bolrot (3x) glazig (4x) glazig in de krip-